

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prezident

Praha 28. dubna 2015

Vážený pane předsedo vlády,

obracím se na Vás jménem poskytovatelů sociálních služeb České republiky, resp. zásadních asociací a střežových organizací, které reprezentují drtivou část poskytovatelů sociálních služeb, a to:

- Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR
- Asociace veřejně prospěšných organizací ČR
- Česká rada sociálních služeb
- Diakonie ČCE
- Charita ČR
- Konfederace sociálních služeb

V posledních dnech je ve dvou souvislostech opět zmiňován příspěvek na péči, tedy nepojistná sociální dávka určena pro zajištění, resp. podporu zajištění, péče osobám vyžadující různou míru pomoci druhé osoby.

První souvislostí je požadavek Asociace krajů ČR, podpořený MPSV ČR, Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče ČR, na navýšení státních dotací pro sociální služby na úroveň skutečnosti roku 2014 (po výpadku zdrojů z tzv. individuálních projektů a po odečtení účelové kompenzace na zvýšení platů a mezd v tomto segmentu). Druhou souvislostí je uvažovaná valorizace příspěvku na péči na základě iniciativy Národní rady osob se zdravotním postižením.

Ministerstvo financí na požadavek na navýšení dotací na sociální služby reagovalo, obdobně jako již v minulosti, negativně a své stanovisko podložilo argumentem zvyšujících se mandatorních výdajů státního rozpočtu na příspěvek na péči. Z této argumentace se myšlenkovou zkratkou následně dovozuje, že je ve skutečnosti pro sociální služby množství finančních prostředků dostatečné.

Vážený pane předsedo vlády, se stanoviskem MF ČR zásadně nesouhlasíme. Argumenty Ministerstva financí nerespektují vývoj legislativní úpravy a vychází z původních záměrů autorů zákona, které ovšem nikdy nenašly odezvu v legislativě.

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prezident

Rádi bychom chtěli Vaším prostřednictvím Ministerstvo financí důrazně upozornit, že objem mandatorních výdajů na příspěvek na péči nemá přímo úměrný dopad na financování sociálních služeb. Je to především z těchto důvodů:

- 1) Příspěvek na péči posiluje schopnost uživatele hradit úhrady za poskytnutou péči sociálních služeb. Do financování sociálních služeb tak příspěvek na péči vstupuje pouze a jen prostřednictvím úhrad uživatelů. U služeb poskytovaných ze zákona bez úhrad se na financování těchto služeb nemůže logicky podílet. Do této skupiny patří především nejvíce ohrožené služby sociální prevence.
- 2) Příspěvek na péči může být využit i na úhradu péče neposkytované registrovanými sociálními službami. I když v původních záměrech měl být příspěvek na péči směřován majoritně na možnosti zajištění péče prostřednictvím sociálních služeb, přijatá právní úprava umožnila jeho široké využití i mimo systém sociálních služeb. Je všeobecně známou a fakticky doložitelnou skutečností, že pouze zhruba třetina až polovina celkové částky 21 mld. Kč má dopad do systému financování sociálních služeb. Větší část je využívána na neformální péči zajištěnou rodinnými příslušníky nebo jinými fyzickými osobami. Kvalita této péče a hospodárné využití finančních prostředků příspěvku na péči je v současnosti předmětem rozsáhlé odborné diskuse.
- 3) Z konkrétních případů sebraných z celé republiky víme, že příspěvek na péči je mnohdy vnímán jako finanční kompenzace zdravotních či sociálních omezení a neslouží k zajištění potřebné péče. Tento stav je v rozporu s účelem této dávky. Poukazujeme na to bez ohledu, zda by péče byla následně zajišťována poskytovatelem sociálních služeb nebo rodinným příslušníkem. Právě zde ale vidíme možnost část těchto prostředků získat do systému financování sociálních služeb.

Vážený pane předsedo vlády, vyzýváme Vás touto cestou, aby vláda ČR bezodkladně zahájila práce na změně systému výplaty příspěvku na péči, aby tato dávka začala sloužit svému skutečnému účelu a nebyla předmětem zneužívání. Rád bych zdůraznil, že naší snahou není likvidace péče poskytované v rodinách. Snažíme se ale o zvýšení kvality a dostupnosti profesionální péče, a to je v současném nevyhovujícím systému stále obtížnější. Stejně tak bych chtěl vyjádřit podporu požadavku Národní rady osob se zdravotním postižením na valorizaci příspěvku na péči k 1. lednu 2016 o 10 %.

Za poskytovatele sociálních služeb navrhujeme ke zvážení konkrétní varianty úprav v systému výplat a využití příspěvku na péči.

- 1) Jako příklad racionalizace systému uvádíme návrh, aby příspěvek na péči byl v prvním stupni závislosti poskytován u příjemců nad 18 let věku pouze ve vázané podobě (například voucher, poukázka) na poskytování péče registrovanými poskytovateli sociálních služeb. Domníváme se, že toto

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prezident

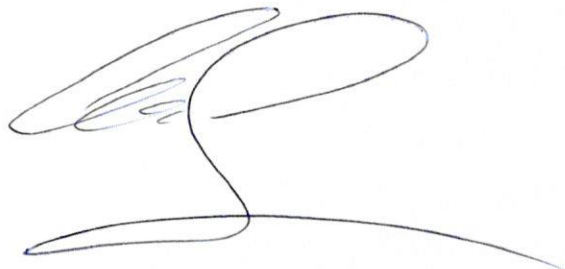
opatření by významně zamezilo neefektivnímu využívání příspěvku a přineslo rozvoj terénních služeb sociální péče. Tato změna navíc nebude mít prakticky žádný dopad pro domácí pečující, protože péče je poskytována v malém rozsahu a nezakládá pro pečující osobu, na rozdíl péče o osoby ve stupni 2 a vyšším, žádné benefity. Zavedením tohoto opatření lze dosáhnout roční úsporu až ve výši 500 mil. Kč.

- 2) Další možností je zavedení nepeněžní výplaty příspěvku na péči pouze o navyšované, resp. valorizované částky. Současná výše příspěvku na péči by u obou skupin (do 18 let a nad 18 let) zůstala ve všech stupních jako doposud a předmětem účelově vázaného využití by byla pouze valorizovaná částka příspěvku na péči.

S vědomím skutečnosti, že jakékoliv změny ve smyslu zvýšené regulace či kontroly jsou politicky citlivé, Vás vyzýváme, aby vláda ČR právě v souvislosti s možnou valorizací, resp. navýšením příspěvku na péči, navrhla zavedení nového regulačního, či striktně účelově vázaného mechanismu.

Jsme připraveni v těchto krocích Vás a Vaši vládu plně podpořit a přispět k odborné diskuzi či návrhům těchto změn.

V úctě

Vážený pan
Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády ČR
Úřad vlády ČR
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 PRAHA 1

Na vědomí

Mgr. Michaela Marksová, ministryně práce a sociálních věcí
Ing. Andrej Babiš, ministr financí